GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 52. Wtorek 4. Marca 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 27. lutego. Dnia 28. lutego 1851 wyjdzie w c. k. nadwornéj i rządowéj drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XI. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa z roku 1851, a mianowicie tak w pojedynczém niemieckiem jakoteż we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 41. Umowę między ces. austryackim i ces. rosyjskim rządem z d. 13. listopada 1850, którą upłyniony traktat żeglugi na Dunaju między Austryą i Rosyą z r. 1840 przedłużono na rok jeden.

Nr. 42. Dekret ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych z d. 14. stycznia 1851, o należytościach portoryi za korespondencye przesełane z państw zagranicznych przez c. k. expedycye pocztowe.

Nr. 43. Dekret ministerstwa handlu z d. 3. lutego 1851 z objaśnieniem przepisu o należytościach za depesze nocne.

Nr. 44. Dekret ministerstwa handlu z d. 3. lutego 1851 o uwolnieniu od portoryum komisyi dla administracyi funduszu Bana Jellaczyca w Zagrabiu.

Nr. 45. Dekret ministerstwa handlu z d. 3. lutego 1850 o otwarciu król. belgijskich linii telegraficznych i obliczeniu należytości za austryacko-belgijskie korespondencye telegraficzne.

Nr. 46. Rozporządzenie ministra wyznań i nauk publicznych z dnia 9. lutego 1850, którem nakazano przesełanie wykazów o stanie liczby osób przy gymnazyach.

Nr. 47. Dekret ministerstwa handlu z d. 11. lutego 1851 o postępowaniu względem korespondencyi telegraficznéj z królestwa Belgii.

Nr. 48. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 17. lutego 1851, którem w porozumieniu z ministeryum spraw wewnętrznych oświadczono, że przysięgę służbową żandarmeryi ma zastąpić składana przez żandarmów przy assenteronku przysięga na chorągiew.

Nr. 49. Dekret ministerstwa finansów z d. 19. lut. 1851 względem wydania biletów skarbu państwa na pięćdziesiąt złr.

Nr. 50. Rozporządzenie ministerstwa finansów z d. 23. lutego 1851 względem uwolnienia pensyi członków orderu Maryi Teresy, tudzież ich przynależnych od podatku dochodowego.

Razem z tym zeszytem wyjdzie także i będzie rozesłany dla wydania niemieckiego rejestr treści wydanych w miesiącu lutym zeszytów tego dziennika ustaw państwa.

Dzisiaj 28. lutego wyjdzie także i będzie rozesłany XCI. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa z r. 1850 — wydany dnia 16. lipca 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku — w czesko- włosko- i słoweńsko niemieckiem podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 266. Patent césarski z d. 10. lipca 1850, którym wydano prowizoryczną organiczną ustawę o prokuratoryach państwa i wprowadzono ją w użycie z dniem ogłoszenia.

Dnia 26. lutego 1851 wyszedł także i został rozesłany VI. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa w czeskoniemieckiem podwójnem wydaniu. Zeszyt ten wyszedł dnia 10. stycznia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku, dnia 25. maja 1850 w słoweńsko- niemieckiem, a d. 22. lutego 1851 w madjarskoniemieckiem podwójnem wydaniu.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 9. Patent césarski z d. 30. grudnia 1849, którym ogłoszono konstytucyę krajową dla księztwa Karniolii z należącą do niéj ustawą o wyborach na sejm.

Sprawy krajowe.

Lwów, 3. marca. Dzisiaj w rocznicę śmierci Jego Mości ś. p. Cesarza Franciszka pierwszego, odprawiono w tutejszym łacińskim kościele katedralnym o dziewiątéj godzinie przed południem solenne nabożeństwo żałobne. Celebrował w obecności najprzewielebniejszego Jmcks. arcybiskupa Baranieckiego przewielebny Jmks. kanonik Gojdan. Jego Excelencya pan Namiestnik, hrabia Gołuchowski, wysoka jeneralicya i liczne zgromadzenie ze wszystkich klas ludu znajdowali się na téj mszy świętéj.

(Raport o zarazie na bydło.)

Lwów, 3. marca. Pospieszamy z doniesieniem, że według odnośnych raportów urzędowych nadesłanych do końca z. m. zaraza na bydło w sześciu dotkniętych nią cyrkułach tego kraju koronnego zgasła już zupełnie, i została tylko w jedném jeszcze miejscu obwodu Sandeckiego, a i tam według ostatnich raportów już tylko dwie sztuki bydła znajdują się w stanie choroby.

Możemy przeto mieć tem większą nadzieję blizkiego zupełnego zgaśnięcia zarazy, że powołane w tym celu polityczne i sanitarne organa przestrzegają troskliwie wszelkich policyjno-weterynarnych środków dla jéj przytłumienia.

(Czynność w ministeryum sprawiedliwości.)

Wiedeń, 22. lutego. Ministeryum sprawiedliwości zajmuje się obecnie, jak się dowiadujemy, pracą wielkiéj wagi dążącą do zaprowadzenia wydanéj na dniu 17. stycznia 1850 procedury karnéj także i w tych częściach terytoryalnych monarchyi, w których instytucya przysięgłych potąd jeszcze nie jest zaprowadzoną. W procesach oskarzenia mają jednak być zatrzymane gwarancye jawnego i ustnego postępowania.

Ponieważ pod względem nowéj procedury karnéj w kilku krajach koronnych już kilkumiesięcznego nabyto doświadczenia, jest przeto rzeczą usługi publicznéj i uregulowanego sądownictwa, zbiérać je starannie, porównywać między sobą z wszelką uwagą i korzystać z nich jako z materyałów do stósownych ulepszeń. Z tego wychodząc stanowiska, wezwał pan minister sprawiedliwości jeneralnych prokuratorów tych prowincyi, w których nowa procedura już jest zaprowadzona, aby ministerstwu w jak najzwięźlejszem skreśleniu przedłożyli swoje spostrzeżenia co do mogących się okazać niedogodności i polecenia godnych ulepszeń z przytoczeniem przypadków, jakie się w tym względzie już wydarzyły.

Te rozporządzenia pociągną za sobą podwójną korzyść: raz, że postępowanie, tam gdzie już jest zaprowadzone, może być w stósowny sposób zmienione i poprawione, a powtóre, że je w téj ulepszonéj formie będzie można zaprowadzić w tych krajach koronnych, w których potąd nie jest zaprowadzoną.

Jako główny cel projektów, które jeneralni prokuratorowie mają przedłożyć ministerstwu, wytknięto upojedyńczenie procedury. Wszystko cokolwiek przydatnem się zdaje do jéj przyspieszenia i skrócenia, nienaruszając zasady sprawiedliwości, ma być szczególnie rozpoznanem i należycie wyświeconem. Wyszczególnienie pojedynczych wypadków i zachować się mających metod było niepodobnem do uskutecznienia, musiało przeto ministeryum przedłożenie stósownych wniosków zostawić rozumowi i świadomości mężów fachowych.

Kilka punktów zasługiwało jednak już teraz na uwagę i wyświecone zostały odpowiednio w wspomnionéj uchwale ministeryalnéj. Przywołanie zbyt wielkiéj liczby świadków przy głównym procesie przyczynia się zapewne bardzo mało albo wcale nic do przyspieszenia procedury sądowéj. Stósowniejszą byłoby rzeczą ograniczyć wysłuchanie świadków na pewną, niezbędną liczbę; oprócz tego zdaje się, że procedura apelacyjna w sprawach karnych potrzebuje stósownéj modyfikacyi. Prawo złagodzenia kary przysłużające instancyom apelacyjnym, ściślejsze ograniczenie potrzeby wytoczenia powtórnego głównego procesu, jeżeli tylko przeciw wymierzonéj karze wniesione jest zażalenie, nakoniec redukcya przypadków kasacyi, oto główne punkta, na które panowie prokuratorowie jeneralni mają szczególnie zwrócić swoją uwagę. *(Lit. k. a.)*

(Obwieszczenie ze strony dyrekcyi banku.)

Wiedeń, 27. lutego. Dziennik *Austrya* ogłasza stan auryackiego narodowego banku dnia 25. lutego 1851.

Aktywa.

	złr.	kr.	złr.	kr.
Według statutów banku wybita moneta konwencyjna i sztaby śrebrne			34.267.246	22
Znajdujące się 3⁰/⁰ asygnaty kasowe z r. 1849 we wszystkich kasach bankowych . . .			16.086.140	—
Znajdujące się skarbowe bilety państwa			33.328.900	—
Znajdujące się asygnaty na węgierskie dochody krajowe			2,116,462	—
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 92 dniami . . .	28.809,557	47		
Eskomptowane efekta od Wiedeńskiego posiłkowego komitetu .	2.655,303	58		
Eskomptowane efekta Berneńskiego i Pesztyńskiego handlowego stanu, tudzież niektórych przedsiębierstw przemysłowych itd. .	1.060.875	—		

Eskomptowane efekta niektórych właścicieli fabryk i realności z pupilarnem bezpieczeństwem	132.000 —	
Suma	32,657,736 45	
Eskomptowane efekta w Pragskim portefeuillu	944,354 53	33.602.091 38
Forszusy na deponowane według statutów krajowe papiery państwa, spłacalne najdalej za 90 dni	14.864.200 —	
Forszusy dla austryac. Lloydy i gmin niektórych miast . . .	1.700.000 —	16.564.200 —

Pretensye do państwa:

Funduszowy dług państwa dla wymiany papierowych pieniędzy waluty wiedeńskiej, a to:		
a) po 4% uprocentowany . .	37.129.280 $34\frac{1}{4}$	
b) nieuprocentowany	37,639.692 $7\frac{1}{4}$	74.768.972 $41\frac{2}{4}$
Na realną hypotekę eskomptowane asygnaty kasy centralnej po 3%		50.000.000 —

Z ściągniętego, na mocy ugody zawartej dnia 6. grudnia 1849 z wysoką administracyą finansów po 2% uprocentowanego długu 96.948,768 złr. 28 kr. umorzono już:
Przez $4\frac{1}{2}$% pożyczkę państwa 60.541.930 zr. — kr.
Przez wpłatę na sardyńską indemnizacyę wojenną . . . . 14.100.000 złr.
Przez zapłatę, którą stosownie do ugody administracyi finansów w gotówce uskuteczniono 1.406.838 zr. 28kr. 76.048.768zr. 28kr. 20.900.000zr.

Potoczne saldi za wymieniane 3% asygnaty z roku 1842 itd.	331. 470 2
Pod gwarancyą państwa:	
a) Pożyczka dla Węgier po 2%	553.425 —
b) Dla wsparcia ubogich profesyonistów, bez procentu	1.800.000 —
Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa	8.116.594 36
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych	877.472 1
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów	509.324 18
	293.822.298 $38\frac{2}{4}$

Pasywa.

	złr. kr.
Obieg banknotów	253.822.291 —
Fundusz rezerwowy	8 116.677 36
Fundusz pensyi	874.012 $10\frac{3}{4}$
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające być wymieniane asygnaty, tudzież saldi bieżących rachunków	636.817 $51\frac{3}{4}$
Fundusz bankowy w 50.621 akcyach do pierwiastkowej wkładki po 600 złr. m. k. za akcyę	30.372.600 —
	293.822.298 $38\frac{2}{4}$

(Liczba pism peryodycznych w Monarchyi austr. — Ułaskawienia. — Uwzględnienia dla okrętów austr. w portach hollenderskich.)

Wiedeń, 25. lutego. Liczba pism peryodycznych wychodzących w całem państwie Monarchyi austryackiéj w roku 1851, wynosi dwieście pięćdziesiąt i jeden, z których 62 zajmuje się albo wyłącznie albo po większéj części polityką dzienną, 20 poświęcone są interesom kościelnym, a reszta, to jest 167 jest częścią umiejętnéj, częścią beletrystycznéj osnowy lub téż zastępuje interesa handlu, gospodarstwa wiejskiego itd. Podzieliwszy je według pojedyńczych krajów koronnych, przypada na koronny kraj poniżéj Anizy 52 dzienników, które wychodzą w stołecznem mieście Wiédniu; na Austryę powyżéj Anizy 7, które wychodzą w Lincu; na Salzburg 3, które wychodzą również w stolicy; na Styryę 7, te wychodzą w Gradcu; na Krainę 5, w Lublanie; na Karyntyę 6, z tych wychodzi 5 w Klagenfurcie, a 1 w Spital; na Tyrol 16, z tych wychodzi 10 w Insbruku, 1 w Bregencyi, 1 w Brunnek, 1 w Botzen, 2 w Trydencie, a 1 w Roveredo. W Lombardyi 39, z tych 30 w Medyolanie, 3 w Brescyi, 1 w Bergamo, 1 w Lodi, 1 w Kremonie, 1 w Mantuy, 1 w Pawii, a 1 w Monza. W okręgu Weneckim 19, z tych 12 w Wenecyi, 2 w Paduy, 2 w Udine, 2 w Weronie, a 1 w Treviso. W Czechach 25, z tych 17 w Pradze, 1 w Gitszynie, 1 w Kuttenbergu, 1 w Humpoletz, 2 w Eger, 1 w Asch, 1 w Bömisch-Lippa, a 1 w Reichenbergu. W Morawii 16, z tych 8 w Bernie, 3 w Ołomuńcu, 1 w Sternbergu, 1 w Neutytschein, 1 w Igławie, a 1 w Znajmie. W Szląsku 2, z tych 1 w Opawie, a 1 w Cieszynie. W Galicyi 8, z tych 6 we Lwowie, a 2 w Krakowie. W Dalmacyi 3, które wychodzą w Zara. Na Wybrzeżu 9, z tych 8 w Tryeście, a 1 w Gorycyi. W Węgrzech 22, z tych 17 w Peszcie, 2 w Pressburgu, 1 w Oedenburgu, 1 w Debreczynie, a 1 w Aradzie. W Siedmiogrodzie 4, z tych 1 w Hermanstadzie, 2 w Kronstadzie, a 1 w Klausenburgu. W Kroacyi 5, które wychodzą w Zagrabiu. W województwie Serbskiem 2, które wychodzą w Temeswarze. Ze względu na rozmaite języki, w których te 251 pism są wydawane, okazuje się, że z nich 125 wychodzi w języku niemieckim, 16 w czeskim, 11 w madjarskim, 6 w polskim, 5 w słoweńskim, 4 w słowackim, 4 w kroackim, 2 w halicko-ruskim, 1 w romańskim, 1 w ormiańskim, a 1 w żydowskim dyalekcie.

— C. k. austryacki rząd dał powtórnie dowód łaskawości i chęci zapomnienia i przebaczenia zbrodni politycznych. Dowiadujemy się bowiem, pisze *Ostr. Corresp.*, z zupełnie niezawodnego źródła, (Gaz. Wiéd. z 26. lutego ogłasza listę ułaskawionych), że 114 byłym c. k. oficerom, którzy mieli udział częścią w węgierskiem, częścią w włoskiem powstaniu, cesarską łaskę przywrócono, i resztę zasądzonéj na nich kary przebaczono.

— W skutek układów dyplomatycznych postanowiono uwzględnienia dla austryackich okrętów w portach hollenderskich. Według tych okręta austryackie, mające na swym pokładzie płody kolonialne, jeżeli te pochodzą wprost z kraju, w którym się produkują, i zaopatrzone originalnem świadectwem od władz kolonialnych, równie jak potwierdzeniem, że w kolonii opłaciły cło wywozowe, będą za swem przybyciem do którego z portów hollenderskich tak samo jak okręta hollenderskie traktowane, to znaczy, będą doznawać tego samego uwolnienia od opłaty cła przywozowego od namienionych produktów kolonialnych, wyjąwszy rafinowany cukier, melasę i herbatę. Oprócz tego będą austryackie okręta, zacząwszy od 1. stycznia 1851, także w koloniach i zamorskich posiadłościach królestwa hollenderskiego na równéj stopie postawione z okrętami hollenderskiemi, wyjąwszy tylko żeglugę przy wybrzeżach w posiadłościach wschodnio-indyjskich Holandyi.

(Wiadomości potoczne z Wiédnia z 27. lutego.)

Wiédeń, 27. lutego. Wczoraj przybył tu Jego Excelencya Fzm. hr. Khevenhüller ze Lwowa i obejmie posadę prezydenta wojskowego sądu apelacyjnego.

— Wychodzący w Gradcu organ wyznawców niemiecko-katolickiéj wiary, zwanéj *chrystyanizmem pierwiastkowym* zamieścił w Nr. 8. dnia 22. lutego wierz pod tytułem: *„Trzy żebraki“* tudzież jeden artykuł prozą, w którym szydersko a nawet w ubliżający sposób jest mowa o religii katolickiéj. W skutek tego dyrekya c. k. policyi w Gradcu skonfiskowała namieniony numer i oddała pod sąd w sprawach druku, który tę konfiskatę uznał za słuszną i przeciw autorowi, redaktorowi, wydawcom, nakładnikowi, zawiadowcy drukarni i roznosicielowi *colporteur* uprzednią indagacyę wytoczyć rozkazał.

— Komisya dla urbaryalnych indemnizacyi w koronnym kraju Galicyi zlikwidowała i zaasygnowała już w ciągu piérwszego kwartału wojskowego roku dla 204 uprawnionych do poboru sumę 42,495 złr. 10 kr. Ogółowa suma zaasygnowanych w ten sposób forszusów dla 2969 uprawnionych, wynosi 999,409 złr. $32\frac{1}{4}$ kr. m. k.

— Ponieważ w upłynionym roku szkolnym nastąpiło skrócenie jesiennych feryów gimnazyalnych, i jeszcze będzie potrzeba niejakiego czasu, aby *examina maturitatis* weszły w bieg zupełnie regularny, do czego pożądany jest czas nieco dłuższy niż czterotygodniowy, przeto z rozkazu pana ministra publicznego oświecenia nastąpią w końcu szkolnego roku 1851 zupełnie takie same ferye jesienne, jakie były postanowione na rok 1850.

(Sprostowanie.)

Wiédeń, 26. lutego. Dziennik *Freimüthige Sachsenzeitung* zawiera w jednym z ostatnich swoich numerów doniesienia o operacyi wymierzonéj przeciw Szwajcaryi na przyszłą wiosnę, wylicza nawet siły zbrojne jakie w tym względzie stawić mają do boju rozmaite mocarstwa. Nie naszą jest rzeczą, pisze litografowana korespondencya austryacka, pozbawiać dziennik *Freimüthige Sachsenzeitung* przyjemności wykrywania tak ważnych tajemnic dyplomatycznych, jakkolwick te zdają się potrzebować w wysokim stopniu potwierdzenia. Ale skoro ten dziennik nas *(Lit. kor. austr.)* przytacza jako źródło podobnych doniesień, tedy przeciw temu w interesie prawdy wystąpić musimy.

(Kurs wiedeński 1. marca 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $96\frac{11}{16}$; $4\frac{1}{2}$% — $84\frac{15}{16}$; 4% — $76\frac{5}{8}$. 4% z r. 1850 — —; 3% — —. Losy z r. 1834 — —.; z r. 1839 — $302\frac{3}{16}$. Wiedeńskie miejsko bankowe $2\frac{1}{2}$% — —. Akcye bankowe 1255. Akcye kolei północ. $1312\frac{1}{2}$. Glognickiej kolei żelaznéj —. Odenburgskie —. Budwejskie — Dunajskiej żeglugi parow. —. Loyd —.

Anglia.

(Pogląd na obecny stan rzeczy w Anglii.)

Odbywające się teraz dyskusye w angielskim parlamencie dają „korespondencyi angielskiéj“ powód do poglądu na obecny stan rzeczy w Anglii. Przytaczamy z niéj następujące postrzeżenia:

Temi dniami musi się rozstrzygnąć, czyli Whigowie będą mogli złożyć znowu większość z rozpadłych frakcyi parlamentarnych, a w razie przeciwnym, czyli przeniosą walkę na pole nowych wyborów i rozwiążą parlament. Według krążących wieści podobniejszy jest krok ostatni, lecz *Chronicle* uważa w tém zręczność rządu, zjednania sobie wahających się. W lordzie J. Russell taka jest zresztą dziwna mieszanina lękliwości i determinowanéj śmiałości, że

właśnie w chwili najniebezpieczniejszéj mógłby on odważyć się do odwołania się do narodu. Idzie tylko w téj chwili o to, czyli krok podobny jest koniecznie potrzebny? Interesa rozmaitych stronnictw tak są same w sobie zawikłane, że o wypadku głosowania, o toku rozpraw nic pewnego nic można naprzód powiedzieć.

Co się tyczy rozpoznania duchownego bilu lorda J. Russell, można śmiało twierdzić, że czynność ta nie tak jeszcze prędko przyjdzie do ukończenia. Trudno zresztą, aby się znalazł jaki członek parlamentu dla katolickiéj Irlandyi, któryby nie uważał za główny swój obowiązek przeciwienia się temu bilowi.

Nienależy bowiem tego pomijać, że parlament liczy już piąty rok swego działania, że parlamenta angielskie rzadko kiedy dociągają do przepisanych siedmiu lat, i że katoliccy członkowie dla Irlandyi musieliby oczywiście zrezygnować z nadziei powtórnego swego wyboru, jeżliby nie popierali należycie religijnych interesów wyborców swoich. Głosowanie ich niemoże podlegać żadnéj wątpliwości, lecz nie jestto wcale rzeczą prawdopodobną, iżby protekcyoniści jedynie dla obalenia ministeryum wyrzekli się swéj anglikańsko-kościelnéj filipiki przeciw papieżowi, i przezto zgubili się nazawsze w opinii protestanckiéj Anglii. Mimoto jednak obawia się prasa przyjaźna rządowi i tego mniéj prawdopodobnego kroku. Zważywszy obecny stan rzeczy, możnaby się zewsząd spodziewać dodatkowych do bilu projektów; wszakże sam bil zdaje się miéć przeważną większość za sobą.

Daleko niebezpieczniejsza dla ministeryum kwestya jest: „Cło protekcyjne, lub wolność handlu?“ Kwestya ta jest właściwie ogniskiem walki. Podatek dochodowy wystawiony będzie na piérwszy ogień jako cel operacyi. *(Reichsztg.)*

(Sprawy parlamentu.)

Londyn, 24. lutego. *Izba niższa* zebrała się dzisiaj w pełnéj liczbie, mianowicie w ławkach opozycyi. Wszyscy ministrowie z wyjątkiem lorda Russell, kanclerza skarbu i lorda Palmerstona byli na swoich miejscach. Podczas wniesienia petycyi przy rozpoczęciu posiedzenia wszczęła się żywa konwersacya pomiędzy członkami. — *Moukton Milnes* rozśmieszył wszystkich zajęciem miejsca piérwszego lorda skarbu. Uczynił on to, chcąc z lordem Palmerstonem o jakiejś rzeczy pomówić. Zgromadzenie obchodzi się z nim jakby z nowym prezydentem ministrów, na który żart on się chętnie zgadza. O godzinie 5 przybył lord *Russell*, i przyjęto go z powszechném upodobaniem. Na porządku dziennym stało zapisane ukonstytuowanie się izby w komitet subsydyarny dla obrad nad budżetem. Śród wielkiéj ciszy zabrał głos lord *Russell:* „W piątek przyrzekłem izbie wyjaśnić w dniu dzisiejszym motywa proponowanego przeze mnie odroczenia. Izba ma jeszcze w świéżéj pamięci, że szanowny członek dla Bukinghamshire (Israeli) wniósł zaraz przy rozpoczęciu sesyi mocyę względem niesienia ulgi uciśnionym rolnikom i dzierżawcom. Niemogłoto być nikomu tajno, że mocya ta dążyła do obalenia teraźniejszego ministeryum. (Słuchajcie). Mocya i jéj wniesienie były całkiem parlamentarne, na to użalać się nie mogę. 269 członków izby głosowało za, 283 przeciwko niéj. Rząd więc miał tylko większość 14 głosów. A jednak oświadczył się kanclerz skarbu z przedłożeniem budżetu w przeciągu 2 dni. W porozumieniu z moimi kolegami i wstrzymywany tylko nieobecnością margrabi Lansdowne podałem w sobotę J. M. królowéj naszą dymisyę, która została *przyjęta.* Królowa oświadczyła mi, że złożenie gabinetu chce lordowi *Stanley* poruczyć. Popołudniu powołano mnie do pałacu Bukingham. Za mojem tam przybyciem zawiadomiła mnie J. M. królowa o oświadczeniu lorda Stanley, jako *niepodobna* mu złożyć gabinet. Otrzymałem przeto zlecenie rekonstytuowania mojego gabinetu. Przyrzekłem królowéj dołożyć w téj mierze wszelkich usiłowań z méj strony, lecz oraz wspomniałem o znacznych dla mnie trudnościach, jakie w saméj rzeczy istnieją. Nie uważam za rzecz potrzebną wdawać się w bliższe szczegóły, przeto upraszam izbę o odroczenie swoich posiedzeń do piątku.“ — *D'Israeli* usiłował zbić twierdzenie lorda Russell co do niemożności złożenia gabinetu przez lorda Stanley. — Lord *Russell* obstaje przy tém, co raz już wyrzekł. — *Roebuck* robi lorda Russell śród *wielkich oklasków* uważnym, że przy utworzeniu swego gabinetu odpowiedzialny jest przedewszystkiem za wielką zasadę wolnego handlu. Następnie zgodzono się na odroczenie.

W izbie wyższéj żądał margrabia Lansdowne odroczenia posiedzeń. Lord *Stanley* oświadczył, że o konferencyi swéj z królową nic jeszcze nie może udzielić. Izba odroczyła się dla obradowania nad bilem treści niepolitycznéj. Najprawdopodobniéj przyjdzie do utworzenia ministeryum koalicyi.

(Przesilenie w ministeryum.)

Londyn, 25. lutego. Przesilenie ministeryalne trwa ciągle.— Podana wczoraj wiadomość o prawdopodobnem rekonstytuowaniu nowego gabinetu z lordem Johnem Russell, sir Graham i lordem Aberdeen, jest dzisiaj nieledwie rzeczą już pewną. Trzej ci mężowie stanu odbyli wczoraj wieczór u królowéj długą konferencyę, i zdaje się, że przyszło pomiędzy nimi do zupełnego porozumienia się. Największa jeszcze trudność zachodzi co do spraw zewnętrznych.

(Depesze telegraficzne.)

Londyn, 25. lutego. Pospieszam uwiadomić pana, pisze korespondent Gazety Wrocławskiéj, że lord Stanley utworzył, jak mówią, swoje ministeryum. *D'Israeli* dla spraw zewnętrznych, *Herries,* finansów, *Henley*, spraw wewnętrznych, *Newdegade*, handlu; inni członkowie ministeryum pozostaną w urzędzie.

Londyn, 26. lutego, 8 godz. wieczór. Dziennik *Globe* ogłasza następującą listę ministrów jako najwięcéj do prawdy podobną: Lord *Stanley,* prezydentem; sir E. *Sudgen* lub Mr. *Pemberton Leigh*, lordem kanclerzem; *Herries*, finansów; *Henley*, spraw wewnętrznych; *D'Israeli* lub viscount *Canning*, zewnętrznych.

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 26. lutego, 8 godz. wieczór. Komisya mianowana dla roztrząśnienia projektu deputowanego Schölcher względem zniesienia kary śmierci oświadczyła się za odrzuceniem wniosku. — *Vote universel* skazano na zapłacenie 9000 franków, $1^1/_2$ roku więzienia i miesiąc suspenzyi. — Izba prawodawcza: *Piscatori,* odczytuje sprawozdanie o amnestyi, które odrzucono. W sprawie interpelacyi deputowanego *Savatier* względem niekonstytucyjnych wyborów municypalnych, przechodzi izba prawodawcza do pojedyńczego porządku dziennego.

(Wiadomości bieżące z Paryża z 25. lutego.)

Paryż, 25. lutego. Ministeryum jest przeciw amnestyi. Komisya uchwaliła 19 głosami przeciw 3, niebrać pod rozwagę wniosku o amnestyi. W sobotę zacznie się dyskusya nad wnioskiem pana Créton. Zezwolono na trzecie odczytanie projektu do ustawy względem korzystania z telegrafów przez osoby prywatne. — Bogatą osnowę nastręczyła dziennikom do uwag i komentarzów zamierzona przeciw narodowemu zgromadzeniu, a przez pana Carlier przeszkodzona manifestacya decembrystów. Carlier kazał oprócz tego ogłosić, że rząd każe sprawców i spółwinowajców ścigać sądownie. — Wieńce na kolumnie bastyli w rocznicę rewolucyi z roku 1848 pochodziły jedynie od kilku set studentów, cały ten wypadek nie zrobił najmniejszéj senzacyi. — W zgromadzeniu narodowém zapadła uchwała wziąć pod trzecią obradę projekt do ustawy względem hypoteki, a na trzeciéj naradzie przyjęto projekt względem kontraktów chłopców terminujących. — Rząd jak słychać zajmuje się tak wewnętrznemi jak zewnętrznemi sprawami, żąda, aby w Rzymie wypuszczono kardynała Antonelli, a że federacyjna rada szwajcarska dała zadowalniające objaśnienia względem emigrantów, więc zamyśla między Szwajcaryą i północnemi mocarstwami pośredniczyć.

(Poczta francuska z dnia 23. lutego.)

Paryż, 23. lutego. Monitor urzędowy zawiéra następujące doniesienie: „Od kilku dni krąży pogłoska, że się w tych dniach odbędzie na bulwarach rewia nad **60,000** wojska.“ Wiadomość ta jest zupełnie bezzasadna.

Od dziesiątéj godziny uważano wczoraj przy baryerach Montmartre, Batignolles, Passy, Vangoiard, Enfer, na bulwarach wewnętrznych przy kościele St. Madeleine, Rue Faubourg St. Honoré, Aveau de Marigny, Clan Beauveau, na polach elyzejskich i na placu de la Concorde, grupy o 3 do 10 indywiduów, które się głośno odgrażały. Grupy te składały się z furmanów, chłopców stajennych, lokajów bez służby, praczów, zarobników, z kilku inwalidów, kilku doboszów gwardyi narodowéj i ze starych bab żołnierskich. W Tuileryach i w ogrodzie stała ruchoma żandarmerya i gwardya narodowa. W pałacu Elysée był 72. pułk liniowy i oddział karabinierów. Cała załoga paryska i fortyfikacyi była skonsygnowana. Z Vinçennes zwożono do Paryża i fortyfikacyi licznemi wozami chléb i amunicyę. Cała policya była pod bronią. Na placu marsowym manewrowała jedna brygada w zupełnéj zbroi. O jedenastéj godzinie zebrali się ministrowie w pałacu Elysée. Po południu rozeszły się grupy. Jenerał Leflo, kwestor zgromadzenia narodowego, któremu specyalnie poruczono czuwanie nad jego bezpieczeństwem, miał się dać słyszéć w gronie dwudziestu kilku reprezentantów: „Uznano za rzecz potrzebną uwiadomić mnie urzędownie, że się przygotowuje manifestacya przeciw zgromadzeniu narodowemu. Temci lepiéj. Tego właśnie chciałem. Jenerał Baraguay d'Hilliers dał mi do dyspozycyi wszelką siłę zbrojną, potrzebną do obrony zgromadzenia. Odpowiedziałem mu, że kapral z czteroma żołnierzami będzie dostateczny.“ Bonapartystyczny dziennik *Pays* pisze dziś między innemi: „Koalicya nieposiada się ze złości. Niepowiodła jéj się manifestacya, na którą liczyła, przyjaciele pałacu Elysée zniweczyli jéj intrygi.“ Wspomniony dziennik mówi daléj jako ajenci koalicyi lud podburzyli, a Bonapartyści go uśmierzyli. Przeciwnie zaś przypisuje *Messager de l'Assemblée* manifestacyę Bonapartystom i utrzymuje, że masa ludu miała ponieść do zgromadzenia narodowego manifest, którego autorem ma być p. Belmontes. Także i *Assemblée Nationale* widzi w tych ruchach tylko zabiegi stowarzyszenia Dix Decembre.

Prefekt policyi Carlier wyjechał wczoraj do Sens; lecz jeszcze tego samego dnia wieczór powołano go nazad telegrafem.

Constitutionnel organ pałacu Elysée, pisze o najnowszych uchwałach szwajcarskiéj rady federacyjnéj przeciw wychodźcom politycznym i o teraźniejszych stosunkach Szwajcaryi: „Liczba wychodźców politycznych wszelkich narodowości, mających przytułek w Szwajcaryi, niema dla państw sąsiednich nic niepokojącego, ponieważ nie wynosi więcéj jak pięćset głów. Wszystko cokolwiek donoszono o wojskowéj organizacyi wychodźców, o werbunkach i składach broni, jest czczym wymysłem. Utrzymywano że Mazzini wydalony w przeszłym roku znowu od listopada jest w Szwajcaryi. Dotychczas jednak niezdołano sprawdzić tego doniesienia. Szwajcarya używa zresztą od r. 1847 pod dobroczynnym wpływem swojéj nowéj konstytucyi „najzupełniejszego spokoju.“

Minister spraw wewnętrznych przedłożył komisyi zajmującej się projektami reformy wyborów. Statystykę wyborców, według której liczba wyborców wynosiła przedtém 9,618,057. Według nowéj ustawy wynosi ona 6,809,281; różnica jest więc o 2,808,776 czyli 30 od sta. Kategorye nowych list są następujące: Płacący podatek osobisty 5,028,973 czyli $74^3/_{11}$ od sta. Płacący podatek od dróg wicynalnych 449,221 czyli $6^3/_4$ od sta. Pełnoletnie dzieci w domu rodzicielskim 546,545 czyli $8^1/_9$ od sta. Pełnoletni słudzy zamieszkali 3 lata przy swojém państwie 124,236 czyli $1^7/_8$ od sta. Pełnoletni robotnicy mieszkający od trzech lat w fabryce u fabrykanta 35,466 czyli $^1/_2$ od sta. Publiczni urzędnicy 110,304 czyli $1^5/_8$ od sta. Księża 32,492 czyli $^1/_2$ od sta. Żołnierze 388,949 czyli $5^1/_4$ od sta. — Ogółem 6,711,186. Różnica 98,095 zachodząca między tą liczbą a poprzedzającą, pochodzi z departamentu Ille i Vilaine, gdzie wyborców nie klasyfikowano w czasie należytym. *(P. S. A.)*

Włochy.

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Turyn, 22. lutego. *Gazetta Piemontese* zamieściła wczoraj następujące urzędowe ogłoszenie: „Ponieważ komentarze tak w krajowych jako też w zagranicznych dziennikach o motywach ustąpienia pana Siccardi z gabinetu ciągną się bez końca, przeto musimy oświadczyć, że jedynym i stanowczym powodem do tego było osłabione zdrowie, które niepozwoliło hrabiemu daléj mieć udział w sprawach państwa.“ — Izba deputowanych mianowała témi dniami złożony z 13 członków tajny komitet z poleceniem, aby rozpoznał spór między deputowanym Farina, a synem piemonckiego posła w Paryżu, panem Pralorma, oficerem królewskim. Wiadomo, że Farina odczytał na trybunie list z Paryża, w którym odnośnie do rozmowy w niektórych salonach politycznych, przebijała się niechęć posła Pralormo przeciw panującemu teraz systemowi w Piemoncie. Jego syn żądał satyskakcyi, ztąd powstała zwawa sprzeczka, z któréj przyszło do gwałtów, co się z atrybucyą osobistéj nietykalności deputowanego bynajmniéj nie zgadzało. Z powodu téj kwestyi wytoczyła się zresztą formalna interpelacya, prezydent ministrów d'Azeglio ujął się szczérze za panem Pralormo, przedłożył własnoręczny list posła w Paryżu, w którym tenże zaprzecza wyraźnie podsunięte jemu zdanie, oświadcza jawnie, że się zgadza zupełnie z zasadami teraźniejszego rządu Piemonckiego, i zapewnia, że gdyby nie tak było w istocie, już dawno podałby się do dymisyi. Pan d'Azeglio dodał, że zasadą jego administracyi jest, bezimiennym oskarżeniom nigdy niedawać wiary. *Chronique scandaleuse* zbogaciła się o jeden uszczypliwy artykuł; zresztą sprawa ta nie miała dalszego skutku.

Niemce.

(Depesza telegraficzna.)

Hamburg, 26. lutego. Dzienniki z Sztokholmu donoszą o rozruchach, które się zaczęły w stolicy Szwecyi dnia 12. lutego i powtarzały się odtąd każdego wieczora aż do 12. godziny w nocy. Podają wprawdzie szczegóły o popełnionych excesach, ale ani w tych dziennikach, ani w wydanych ogłoszeniach nie ma najmniejszéj wzmianki o powodach i o charakterze tych zaburzeń. *(Lit. kor. austr.)*

(Druga izba saksońska. — Wiadomości potoczne.)

Drezdno. W izbie drugiéj odniósł rząd stanowcze zwycięstwo. Jednogłośnie uchwalono wziąć pod dyskusyę projekt do ustawy wyborowéj, który izba piérwsza na teraz odrzuciła.

— Z mowy ministra stanu Beust dowiadujemy się, że Saksonia popiera zamiar, by kwestye materyalne poddać pod uchwały większości związku.

— Gazeta hanowerska zaprzecza z urzędowego źródła, jakoby między Hanowerem i Prusami rozpoczęły się negocyacye o połączenie cłowego i podatkowego związku.

Prusy.

(Depesza telegraficzna.)

Berlin. 27. lutego. Właśnie teraz odbywa się wobec króla rada ministeryalna. Przedmiotem obrad, jak słychać, są kwestye niemieckie.

(Powrót prezydenta ministrów z Drezdna. — Stanowisko rządu pruskiego w obec obrad Drezdeńskich.)

Berlin, 25. lutego. Prezydent ministrów powrócił tutaj wczoraj wieczór. Wniesione na plenarnem posiedzeniu konferencyi sprawozdania i propozycye szczególnych komisyi mają w przeciągu dni 14 przyjść pod stanowcze obrady, a termin ten służyć ma pełnomocnikom do zasięgnięcia téj lub owéj brakującéj im jeszcze instrukcyi. O stanowisku obraném przez rząd w obec tych obrad tyle można powiedzieć, że chce utrzymać główne warunki wolnych konferencyi, to jest przez wszechstronne, swobodne obrady i uchwały ułatwić przywrócenie powszechnie uznanego organu związkowego. Lojalność takiego postępowania zyska bezwątpienia uznanie przeważnéj większości rządów niemieckich, i na wszelki wypadek niezostanie dla Prus bez korzyści. *(D. R.)*

(Kurs giełdy berlińskiej z 27. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 106 L. Oblig. długu państwa $84^1/_2$. Akcye bank. 95. Polskie listy zastawne $94^3/_8$ L. Polskie 500 L. — $81^3/_4$; 300 L. — $142^1/_4$. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $7^7/_8$. Austr. banknoty 79.

Turcya.

(Wiadomości z Bośnii.)

Piszą z Zara pod d. 21. b. m.: Kavas Basza stanął onegdaj pod wojskową eskortą na austryackiej ziemi w Spalato. Mostar poddał się bezwarunkowo i złożył wszelką broń. Wszyscy skompromitowani będą amnestyowani, wyjąwszy przywodźców. Hafiz Basza mianowany jest, jak słychać, Muteselimem Mostaru.

(Depesza telegraficzna.)

Sarajewo, 19. lutego. Dnia 15go b. m. dał Omer Basza urządzoną całkiem na sposób europejski ucztę pożegnawczą, na którą były zaproszone wszystkie znakomitości. Toast seraskiera za zdrowie Cesarza Austryackiego, odwzajemnił c. k. austr. jeneralny konzul dr. Atanaskovicz za zdrowie Sułtana. Dwaj z gości, Rustem-Bey i Anrif Bey, syn i wnuk wezyra Hercegowiny zostali nazajutrz przyaresztowani i swoich insygniów, piérwszy jako jenerał, drugi jako pułkownik, pozbawieni. Grecki biskup z Mostaru, który seraskierowi chciał okazać swą uniżoność, niebył przez wezyra Haireddin Baszę wcale przypuszczony dla tego, że więcéj niżli Turcy uciemięża Chrześcian. Pojmanych pod Han Kula buntowników Mostaru, odwieziono dnia 17go w kajdanach do Konstantynopola. Z Sarajewo wyszło zupełnie wojsko, a Seraskier nie odjechał ztamtąd wcześniéj, aż 17go b. m. I stary wezyr Hercegowiny jest przyaresztowany.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowy w obwodzie Rzeszowskim.)

Rzeszów, 20. lutego. Według doniesień handlowych z Rudnika, Ulanowa, Rozwadowa i Dzikowa sprzedawano tamże na targach w piérwszych 14 dniach bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 18r.—15r.—16r.30k.—17r.30k.; żyta 12r.15k.—12r.—11r.30k.—11r.; jęczmienia 12r.—10r.—11r.—10r.; owsa 8r.—6r.40k.—7r.20k.—8r.; hreczki 10r.—8r.20k.—0—0; ziemniaków 4r.—3r.20k.—3r.20k.—4r. Cetnar siana kosztował 3r.—2r.30k.—2r.30k.—3r.; nasienia konicza tylko w Rudniku 80r. Sąg drzewą twardego 7r.30k.—6r.—7r.30k.—12r.30k., miękkiego 6r.—3r.30k.—6r.—10r. Za funt mięsa wołowego płacono $5^1/_2$k.—8k.—6k.—$8^3/_4$k. i za garniec okowity 2r.55k.—2r.30k.—4r.—3r.20k. w. w. Kukurudzy i wełny nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 4. marca.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	49	5	53
Dukat cesarski	„ „	5	53	5	58
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	13	10	17
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	59	2	—
Talar pruski	„ „	1	51	1	53
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. .	„ „	89	13	89	41

(Kurs wekslowy wiédeński z 1. marca.)

Amsterdam 180 l. 2. m. Augsburg $129^1/_2$ l. uso. Frankfurt $128^3/_4$ l. 3. m. Genua $150^1/_2$ l. 2. m. Hamburg $190^1/_4$ l. 2. m. Liworno $125^1/_2$ l. 2. m. Londyn 12.42. l. 2. m. Marsylia 152 l. 2. m. Paryż 152 l. 2. m. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. marca.

PP. Hausner Otto, z Rajtarowic. — Ujejski Adolf, z Łopuszny. — Hubicki Karol, z Nakwaszy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. marca.

Hr. Załuski Jan, do Krakowa. — PP. Urbański Jan, do Dobroszyna. — Demnicki Paweł, do Justanowiec. — Drzewiecki Józef, do Remenowa. — Głogowski Gustaw, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. marca.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 0 0	— 8,5°	— 3,6°	półn.-zachodni	pochm.
2 god. pp.	28 0 4	— 3,6°	— 11,5°	„ „	„ ⊙
10 g. w.	27 11 5	— 11,5°		zachodni	pogoda

Dnia 4. marca, 6 godz. rano barometr = 27″ 6‴ 10⁗. Termometr — 7°.

T E A T R.

Dziś: krotochwila niemiecka: „**Die verhängnissvolle Faschingsnacht.**“ i **Bal maskowy** z *loteryą fantową*, w sali redutowej pod zarządem Dam dobroczynności na korzyść Ubogich i Sierot.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.